

2016/0205(NLE)

6.12.2016

ONTWERPADVIES

van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid

aan de Commissie internationale handel

inzake het ontwerp van besluit van de Raad betreffende de sluiting van de Brede Economische en Handelsovereenkomst (CETA) tussen Canada, enerzijds, en de Europese Unie en haar lidstaten, anderzijds (10975/2016 – C8-0438/2016 – 2016/0205(NLE))

Rapporteur voor advies: Bart Staes

BEKNOPTE MOTIVERING

CETA is een economische overeenkomst en hoewel zij economische voordelen voor bepaalde sectoren zou opleveren, is het mogelijk dat andere actoren (zoals kmo's) eronder zullen lijden door onbeperkte concurrentie van grote multinationals, waaronder ook bedrijven die in Canada geregistreerd zijn. Volgens sommige studies zal het aantal jobs licht toenemen dankzij CETA. Andere studies voorspellen dan weer baanverlies voor de EU alsmede problematische herverdelingseffecten ten gunste van kapitaalbezitters. Op basis van de economie en de werkgelegenheid alleen is het oordeel allesbehalve duidelijk. Gezondheids- en milieuaspecten zouden de doorslag kunnen geven.

De EU en Canada houden er heel uiteenlopende visies op na ten aanzien van gezondheid, milieu, voedselveiligheid en dierenwelzijn. Canada heeft juridische stappen ondernomen om de wetgeving van de EU en haar lidstaten bij de WHO aan te vechten (geschillen over ggo's en over het verbod op hormonen in rundvlees, zeehondproducten en zelfs asbest). Canada is al lange tijd fundamenteel tegen REACH en de EU-wetgeving inzake pesticiden, en haalde de Amerikaanse wetgeving inzake aanduiding van het land van oorsprong (COOL) bij de WHO onderuit. Omdat er handelsdruk wordt uitgeoefend blijft de Commissie ggo's toelaten, ondanks de brede oppositie in de EU.

De hoofddoelstelling van CETA is om handelsbarrières te elimineren. Aangezien de tarieven tussen de EU en Canada relatief laag zijn, heeft CETA vooral betrekking op non-tarifaire belemmeringen, m.a.w. uiteenlopende wetten en normen op het gebied van gezondheids- en milieubescherming en voedselveiligheid. De Commissie heeft reeds verschillende normen opgegeven om de handelsbelangen van onder andere Canada tegemoet te komen. Ze heeft de EU-richtlijn brandstofkwaliteit uitgehold waardoor Canada brandstof afkomstig van vuile teerzanden kan exporteren. Nu wil de Commissie zelfs op illegale wijze de bepalingen over hormoonontregelaars in de pesticidewetgeving aanpassen. De Commissie heeft in het belang van Canadese bedrijven gehandeld door af te zien van een verbod op cyanide in de mijnbouw ondanks een verzoek van het EP om dat niet te doen en door onlangs het gebruik van kankerverwekkende stoffen in verf (loodchromaat) toe te laten, ook al gebruiken EU-bedrijven veiligere alternatieven.

Een formele overeenkomst, om handelsbarrières te elimineren zal dit verergeren, ongeacht schriftelijke verklaringen met betrekking tot het recht om te reguleren. Dit wordt nog verder verergerd door investeerders het recht te geven om staten gerechtelijk te vervolgen terwijl toezeggingen over milieunormen niet gehandhaafd kunnen worden.

Het advies van ENVI over TTIP van 16 april 2015 is een uitstekend referentiepunt bij de beoordeling van CETA. Er is geen enkele reden om in een handelsovereenkomst een ander standpunt in te nemen tegenover Canada dan tegenover de VS.

Op de volgende punten overschrijdt CETA de grenzen van het advies van ENVI (paragrafen 2, 5, 7, 9, 14 en 17):

- er wordt geen rekening gehouden met het voorzorgsbeginsel – in plaats daarvan wordt voorzorg afhankelijk gesteld van een verwijzing naar internationale overeenkomsten, die dit beginsel geen van alle bevatten,

- samenwerking op regelgevingsgebied wordt - hoewel op vrijwillige basis - niet beperkt tot duidelijk gespecificeerde sectorale gebieden waar de VS en de EU vergelijkbare beschermingsniveaus hebben of waar opwaartse harmonisering verwacht wordt, maar is allesomvattend,
- CETA bevat bepalingen over:
 - o volksgezondheidsdiensten – bepalingen die de facto de vrijheid van regeringen beperken om beleidsbeslissingen te nemen,
 - o ggo's – bepalingen die bovendien opgesteld zijn om de EU-wetten inzake ggo's te ondermijnen, alsook hun toepassing en ontwikkeling in de toekomst,
- CETA behelst tevens samenwerking op het gebied van chemicaliën – waardoor een van de sterkste tegenstanders van REACH bij de toepassing wordt betrokken,
- CETA heeft betrekking op openbare en sociale diensten afhankelijk van een negatieve lijst,
- CETA bevat geen bindende bepalingen over dierenwelzijn – in plaats daarvan promoot CETA een toenemende handel zonder enige echte garanties op dierenbescherming,
- CETA omvat ICS, een regeling inzake de beslechting van geschillen die buitenlandse investeerders een parallelle jurisdictie verleent om staten te vervolgen, waardoor de soevereine rechten van de EU en haar lidstaten fundamenteel ondermijnd worden.

Wanneer CETA wordt toegepast, dreigen onder andere de volgende door ENVI als fundamenteel beschouwde normen te worden ondermijnd (zie paragraaf 8):

- verboden op werkzame stoffen en EU-maximumwaarden voor residuen van bestrijdingsmiddelen,
- regelgevingsmaatregelen in verband met hormoonontregelaars,
- de geïntegreerde EU-aanpak op het gebied van voedselveiligheid,
- de verwezenlijking van de klimaat- en energiedoelstellingen van de EU.

In tegenstelling tot de eisen van ENVI (zie paragraaf 10):

- beschermt CETA geografische aanduidingen slechts gedeeltelijk,
- bevat CETA geen bepalingen over de vermindering van antibiotica in de veeteelt,
- doet CETA niets om de UNECE-overeenkomsten van 1958 en 1998 over auto's toe te passen,
- promoot CETA geen hernieuwbare energiebronnen,
- gebruikt CETA negatieve lijsten in verband met het recht om in de energiesector te reguleren.

Ten slotte zijn de rechten van het EP om tijdens alle fases van een internationale overeenkomst over volledige informatie te beschikken nog niet vastgelegd en is het onduidelijk of en welke controlerechten het EP heeft over de besluiten van het Gemengd Comité van CETA op zich, over de goedkeuring van bindende interpretaties of over aanpassingen van de protocollen of bijlagen (bv. in verband met de bepalingen over equivalentie in de context van SPS-maatregelen).

De Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid verzoekt de ten principale bevoegde Commissie internationale handel het Parlement aan te bevelen om te weigeren zijn goedkeuring te hechten aan het ontwerp voor een besluit van de Raad betreffende de sluiting van de Brede Economische en Handelsovereenkomst (CETA) tussen Canada, enerzijds, en de Europese Unie en haar lidstaten, anderzijds.